

.....	۶۷
.....	۶۷
.....	۷۸
.....	۷۸
.....	۷۴
.....	۷۴

فهرست

.....	۱۰۱
.....	۷۰۱
.....	۷۰۱
.....	۶۱۱
.....	۶۱۱
.....	۶۱۱
.....	۶۱۱

بخش اول

.....	تک نگاری‌ها	۵
.....	خطوطی از چهرهٔ محو ژاله اصفهانی	۷
.....	از هوشنگ ایرانی چه بر جای مانده است؟	۱۲
.....	تحلیلی از زیست اجتماعی و ادبی منوچهر آتشی در واپسین سال‌های عمر	۲۲
.....	فروغ فرخزاد: شخصیتی دو قطبی؟ (کاوشی در روانشناسی شعر و شخصیت فروغ فرخزاد)	۲۸
.....	مروری بر کارنامهٔ شعر قیصر امین‌پور	۳۷
.....	نگاهی گذرا به زندگی و آثار	۳۷
.....	شعرهای سلمان هراتی: صداقت یک ایدئولوژی	۵۱

بخش دوم

.....	نقدها	۶۱
.....	نیما یوشیج	۶۳
.....	هنگام که گریه می‌دهد ساز	۶۳
.....	بر فراز دودهایی	۶۹
.....	بر سر قایقش	۷۵

۷۹	احمد شاملو
۷۹	شکاف
۸۷	مهدی اخوان ثالث
۸۷	میراث
۹۷	سهراب سپهری
۹۷	گزار
۱۰۱	آب
۱۰۷	فروغ فرخزاد
۱۰۷	باد ما را خواهد برد
۱۱۴	یدالله رویایی
۱۱۴	دریایی (۳)
۱۱۹	پائیز سبز
۱۲۵	کتابنامه

مقدمه

کتاب حاضر را بر مبنای دو رویکرد متفاوت، و بلکه مختلف، شکل داده‌ام و بدین سبب آن را در دو بخش اصلی ترتیب بخشیده‌ام.

رویکرد نخست حاکم بر بخش اول کل‌نگرانه است و بر سیمای عمومی شاعران، بن‌مایه‌های فکری، کنش‌های اجتماعی و مرور کلی آثار آنان مبتنی است، از این‌رو هر مقاله را یک تک‌نگاری درباره شاعر خوانده‌ام. این مقالات فرزندانی همان نقد کل‌نگری به شمار می‌آیند که بیش از شش دهه بر فضای نقد ادبی معاصر سیطره داشته و البته گاه با سوء تفاهم‌ها، غرض‌ها و حواشی بسیار همراه بوده است. با اینکه در میان نوشته‌های منتقدان، تا حال، غلبه با این رویکرد بوده است، اما هنوز هم تا ترسیم چهره حقیقی، صادقانه، و خالی از رنگ و غرض شاعران معاصر فاصله‌ها داریم. هنوز با تفکیک ناسزا از نقد، با فهم موقعیت انسانی شاعر به جای فضولی در زندگی شخصی او، با سخن گفتن بی‌نقاب از حقیقت آنچه بودند، نه آنچه ما می‌خواهیم باشند، فاصله داریم. موانع اخلاقی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی همواره مخل به رسم درآوردن چهره‌ای شفاف از شاعران و ارائه کارنامه‌ای کامل و قابل اعتماد از شعر و زندگی آنان بوده است. اما خطوطی که از چهره برخی شاعران در این بخش کتاب ترسیم می‌شود، رخ دیگری از آنان پیش چشم مخاطب می‌گذارد که شاید چندان آشنا نیست: چهره دیگری از فرخزاد، سیمای دیگری از آتشی، و درکی متفاوت از سلمان هراتی. من، به سهم خرد خود، کوشیده‌ام صادق و با شهامت باشم: درباره آنچه